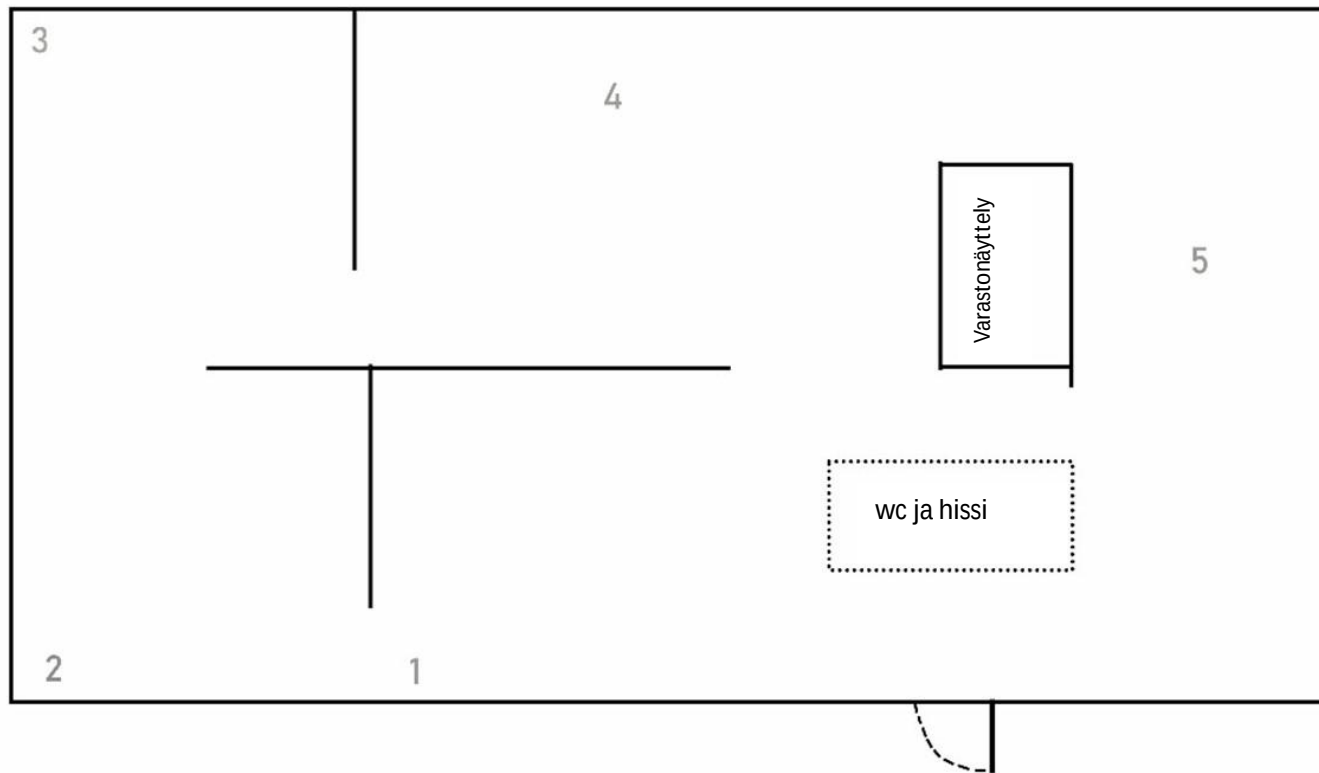

Kuopion taidemuseon taidepolun tehtäväpaketti Juho Rissanen - Kuvauksen vilkkaus -näyttelyyn

- Suunnattu alakoulun 2.-luokkalaisille, mutta soveltuu mainiosti muillekin opetusryhmille.
- Juho Rissanen – Kuvauksen vilkkaus -näyttely on avoinna Kuopion taidemuseossa 7.4.2024 saakka.

Tässä vihkossa on tehtäväideoita ja keskustelunavauksia. Taidepolku-kierroksen pleksit ja tussit saatte Kuopion taidemuseon asiakaspalvelusta. Pyydä asiakaspalvelusta myös pitkät penkit näyttelytilaan, niitä tarvitaan piirustustehtävän tekemiseen. Opettaja voi tulla tutustumaan näyttelyyn ja taidepolkumateriaaleihin etukäteen ennen luokan kanssa tehtävää vierailua. Kierrosta voi soveltaa haluamallaan tavalla, ja poimia tehtäväideoista omalle ryhmälle toimivan paketin. Muistathan ilmoittaa ryhmäsi vierailusta etukäteen 044 718 2633. Tehtäväsisältöjä voi hyödyntää monessa eri oppiaineessa.

Huone 1 – Rauta kaulassa -teos sekä muotokuvia Juho Rissasesta ja tämän äidistä

Juho Rissanen oli kuopiolainen taidemaalari, joka syntyi vuonna 1873 hyvin köyhiin oloihin. Sairastelujen ja tapaturmien vuoksi koulunkäynnin aloittaminen ei vuosikausiin onnistunut. Niinpä hän joutui osallistumaan kodin töihin jo lapsena. Juho Rissasen ollessa vain vähän alle 11-vuotias, hänen isänsä kuoli. Siinä vaiheessa hänen piti aloittaa varsinainen työelämä. Palkka käytettiin perheen ruokaan ja asumiseen. Köyhästä ja monin tavoin vaikeasta lapsuudestaan huolimatta Juho Rissasesta tuli tunnettu taidemaalari. Hän sai myös kansainvälistä huomiota, esimerkiksi vuoden 1900 Pariisin maailmannäyttelyn siivittämänä. Hänen nousunsa suomenkielisestä köyhän perheen lapsesta tunnetuksi ja arvostetuksi taiteilijaksi on osoitus sitkeydestä ja periksiantamattomuudesta.

Albert Edelfelt
Juho Rissasen muotokuva
1905

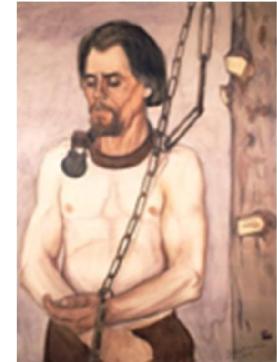
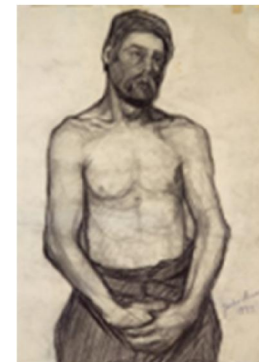

Juho Rissanen
Äidin muotokuva
1899

- Onko huoneen teoksissa ja valokuvissa keskenään jotain samaa?
- Oletko itse joskus piirtänyt kuvan esim. äidistä, isästä, siskosta, veljestä, mummosta, ukista tai jostakusta muusta tutusta ja sinulle tärkeästä ihmisestä?
- Katselkaa taideteoksissa näkyviä ihmisiä. Millaisia ammatteja tai työpaikkoja heillä saattaisi olla?

Tämä mies on tuomittu kärsimään häpeärangaistusta, koska hän on rikkonut lakia. Lisäksi hän on todennäköisesti saanut sakkoja. Mies on kahlittu rautoihin ja hän joutuu seisoskelemaan torin laidalla kaikkien ohikulkijoiden katseltavana. Tällaisiin julmiin rangaistuksiin ei kuopiolaisia ihmisiä enää Juho Rissasen lapsuudessa tuomittu, käytäntö oli onneksi jäänyt pois jo aiemmin.

- Millainen tunne miehellä ehkä on? Mitähän hän mahtaa tehdä, kun pääsee pois tuosta tilanteesta?

Juho Rissanen
Rauta kaulassa
1899, 1900

Huone 2 – savolaistyyppejä

Juho Rissanen oli taiteilijanuransa alusta alkaen kiinnostunut ihmisten kuvaamisesta. Varhaiskauden teoksiinsa hän ikuisti tavallisia ihmisiä töissään, ajatuksiinsa syventyneinä. Hän oli taitava piirtäjä, jonka pehmeä ja elävä viiva ikuisti kuvattavat lämmöllä ja kunnioituksella. Vaikka Rissanen muutti loppuelämäkseen ulkomaille, oli hänelle silti tärkeää kuvata myös tavallista savolaista kansaa.

Juho Rissanen
Nuotanvetäjät
1900

Juho Rissanen,
Jalkojaan lämmittelevä mies
1903

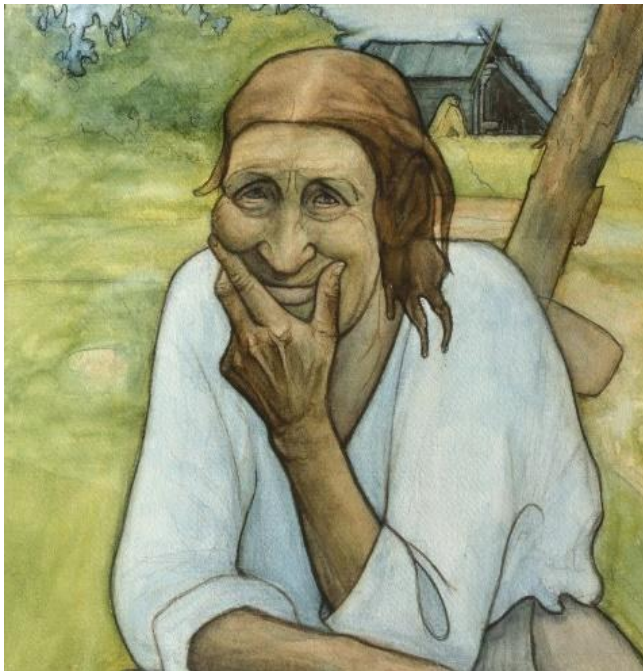
Pohdittavaa:

- Millaisia hahmoja kuvissa on?
- Mitä he ovat tekemässä?
- Mistä he ovat tulossa ja minne menossa?
- Mitä he juttelivat keskenään?

Huone 3 – ääriviivapiirtäminen

Juho Rissanen tyylissä huomionarvoista on ääriviivan käyttäminen. Hän on itse kirjoittanut muun muassa näin:

“Hauta-Heikin mummossa löytyvä viiva, on oikeastaan, jatkoa alkuaikani tapaan työskennellä, sillä olin ensi aluksi harjoitellut melkein pääasiassa ääriviivalla sanomaan niin paljon kuin mahdollista ja olin sitä tapaa käyttänyt koulusta alkaen, sillä ajattelin, että täydyn oppia ensin ääriviivaa kunnollisesti hallitsemaan ja sitten koitan vähitellen sovittaa kaiken sen, joka löytyy ääriviivan sisällä.”

Juho Rissanen
Hauta-Heikin mummo
1897

Tehtävä, joka tehdään seuraavassa, näyttelyn isoimmassa huoneessa pitkien penkkien äärellä.

1. Mennään istumaan parin kanssa vastakkain penkkien eri puolille lattialle.
2. Käytössä on A4-kokoisia pleksejä, johon on tarkoitus tussilla piirtää luokkakaveri. Pleksit sijoitetaan penkin päälle. Tarkoituksena on kiinnittää huomiota ääriviivoihin, sillä Rissanen tunnetaan vahvasta viivan käytöstään.
3. Pyyhitään pleksit ja vaihdetaan piirtäjää.

Huone 4 – ulkomailla työskentely, uuden oppiminen sekä inspiraation hakeminen

Monen muun taiteilijan tavoin Juho Rissanen suuntasi Ranskan länsirannikolle, Bretagneen. Naisia rannalla -teoksessa ollaan meren rannalla. Jutelkaa maalauksen värimaailmasta, ihmisten vaatetuksesta (esim. puukengät), korien mahdollisesta sisällöstä, purjeveneistä ja siitä, millaisia eri ääniä meren rannalla voisi kuulua (tuuli, meren aallot, hiekan rahina kenkien alla, ranskankielinen puhe).

*Juho Rissanen
Naisia rannalla
1930*

Tehtävä, jonka voi toteuttaa myös pareittain tai pienissä ryhmissä

1. Kaikki valitsevat huoneessa olevien maalausten ihmishahmoista yhden.
2. Toiset selvittävät kysellen, minkä teoksen hahmo mahtaa olla kyseessä, ja kartoittavat sen taustaa: kuka/mikä/missä/mistä hahmo on, mitä hän tekee, miltä hänestä tuntuu ja minne hän ehkä menee seuraavaksi.
3. Lopuksi luodaan yhdelle teokselle äänimaailma, joka kertoo jotain siinä olevista ihmisistä, paikasta, tunnelmasta jne. Soittimena oma suu, keho, taskuista löytyvät tavarat, lattia ym.
4. Asettukaa ryhmänä taulun henkilöiden asentoihin ja keksikää, mitä he juttelevat toisilleen.

Huone 5 – viimeiset vuodet Yhdysvalloissa

Valokuvaan liittyvä tehtävä

Tässä valokuvassa Juho Rissanen on uimassa meressä Floridassa, Yhdysvalloissa.

Millaisen lomakuvan sinä itse ottaisit? Voitte näyttellä lomaposeerauksia sen kuvausseinän edessä, jossa on iso palmu sekä aurinkotuoli, jolla saa istua.

Keksikää Juho Rissaselle puhekupla. Mitä hän saattaisi sanoa?

Mitä haluaisit itse sanoa Juho Rissaselle?

Tappelu-teokseen liittyvä tehtävä

Kuvitelkaa, että miksi kuvan henkilöt ovat ajautuneet joukkotappeluun? Mitä sitä ennen on voinut tapahtua? Miten tappelu saadaan loppumaan? Kenen koira mahtaa olla ja mitä se yrittää tehdä? Keksikää koiralle nimi!

Vakavampi pohdintatehtävä:

Voi olla, että saatat vielä joskus joutua paikalle tilanteeseen, jossa joko tapellaan tai sitten kiusataan jotakuta. Miettikää yhdessä, että miten silloin kannattaisi läsnäolijoiden toimia. Keskustelua voi jatkaa vielä koulussa – ja kotonakin.

Juho Rissanen
Tappelu
1937